

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ UBALD LACAZE

Ο ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΠΕΘΑΜΕΝΗΣ

ΙΧΕ περάσει το χέρι του κάτω απ' το ματάκι της Μαργαρίτας κι' έννοιωθε τα δριμυτά χτυπήματα της καρδιάς της. Βάδων στο στενό δρόμο, πλάι στο ποτάμι που κυλούσε κάτω απ' τη δεινρότερη βοσκιά της.

—Μην κλάις, αγαπημένη μου. Ή άνοιξη μου δεν θα κρατήσει πολύ. Μέσα σε λίγες μέρες, θα υποβόσκω να ξαναπαίρνω τη Σεβίλλη απ' τους άρσενους.

—Μη φεύγεις... Μείνε κοντά μου... —Δεν μπορώ. Πρέπει να φύγω. Ο Γκιόμπαρ είναι για μένα παραπάνω από αδελφός. Οργανός από μαζού, έβγαζε πάντα στον πρόσωπό του, έβγαζε στο τραπέζι του, γνώρισα τις πιο μυστικές σκέψεις του. Ποτέ δεν έβγαζε τίποτα από μένα. Ο κόμης είναι ο πιο καλός μου φίλος κι' ότου ηγαίνω, ηγαίνω κι' εγώ...

—Τότε, άρχοντ' σ' αγαπάει τόσο αυτός ο άρχοντας, που δεν τον έχω ποτέ μου, παρακάλεσέ τον να σ' αφήσει κοντά μου...

—Είπε αδύνατον. Μαργαρίτα, γιατί ο βασιλεύς δόν Φερνάνδος μάς περιμένει για να δώσει στο στρατό του το σύνθημα του ξεναγνιάτος. Πρέπει να συμμερευθώ όλους τους γιγνόνους που θα διατρέξω ο κόμης, όπως συμμερυόμουν και τις γυναίκες του. Μη φοβάσαι τίποτα, θά' ξεναγνιστώ απ' τον πόλεμο αυτό, όπως ξεναγνισόμω κι' απ' τους άλλους. Έπειτα, δεν έχεις την αγάπη μου; Δεν έχεις το λόγο μου; Δεν σου πρόσφερα το δαχτυλίδι των άρσενων μας; Τότε, τέσ' μου, γιατί τρέμεις...

—Για τίποτα, Πέντρο. Πήγαινε, άρχοντ' το θέλεις, πήγαινε να πολέμησεις για την πατρίδα σου κι' έπειτα ξεναγνίσεις γρήγορα, αγαπημένη μου, για να γίνω κι' εγώ εύτυχισμένη...

Ο μαύρος πέλλος της νύχτας είχε τολήσει τους δυό έραστές, τών όποιων η σιλουέτα έφαινε σιγά-σιγά ρέσ' στα σκοτάδια...

Το χάρισμα είχε άρξισι πλιά να πύχνη. Ήτοι σωλήγγων και τριταντοχορδίες έξοσιζαν τόν δροσερό αέρα της αήνης. Απ' τόν πύργο κατέβαιναν, μέ βήμα ρυθμικό, οι στρατιώτες που θα έξεστράτευαν μαζί με τόν κόμητα Γκιόμπαρ. Μετά τους πεζούς, έρχοντοσαν οι θωρακισμένοι καβάλλα σε σιδερόφραχτα άλογα. Φανόσαν ή στρατιώτες πανοπλίες και είχαν όλοι τους έπαιχτόμους κι' άσολόθους, οι όποιοι, ντυμένοι στα μεταξωτά και στα βελούδα, κομπούσαν τ' όπλα και τις περισκεφαλίες τών κυρίων τους. Η λόγχες ύψωνόσαντες από τόν ούρανό κι' ήσαν τόσο πολλές, όστε τα τις νύμψε κανείς ένα μεγάλο δάσος πού περπατούσε. Άναιμια στο περίεργο κομμάτι περηνόμους μ' ένδυνασιασμο στο διάβα τών άρχόντων του, ή Μαργαρίτα, περιστρωμένη κι' από άλλα κορίτσια της φτωχικής της τάξεως, είχε άνοιξει τ' μάτια της διάπλατα. Ήταν άνησχη, γιατί δεν είχε δει άζώμια αυτόν που αγαπούσε.

—Θά' είναι κοντά στον κόμητα, σεφετόσαν.

Τέλος, οι άνδρες που με τ' όικόμους του Γκιόμπαρ περιστρώσαντες. Ή παρτέλαι τους βάστηξε επί ώρα. Έπειτα, περιστρωμένους απ' τους έννοιωστές τών ίπποτιλεις έντεινεις, φάνηκε κι' ο κόμης. Τα άλογα, καθώς περηνόσαν τ' κόμητα, σήκωναν σύννεφα σκόνης. Υπόστω μπορούσε κανείς να διαμνηστί τις πλούσιες στολές και τα περήματα πρόσωτα τών ένδοξων αίωνων πωλεστών. Μα ο κόμης ήταν ο πιο όμορφος κι' ο πιο μεγαλοπρεπής απ' όλους. Φανόσαν σάν να μην άνοιγε τις τρελλές έλευρημαίες του λαιού του και, όρθιος στη σέλα του, άγέφυρος και περήφανος, πορτοφόριος.

Προσπάροσε χωρίς ν' άζώμνη από απαραιτήτο γυναικεία κρηνή, χωρίς να δει τη Μαργαρίτα, ή όποια είχε σωραστεί κάτω περηνόπληκτη, βλέποντας πως αυτός που αγαπούσε ήταν ο ίδιος ο έντεινεις και παντοδύναμος κόμης ντε Γκιόμπαρ, ο μεγαλύτερος. Έπειτα απ' τόν βασιλέα, άρχοντας της Καστίλης.

Ο δόν Πέντρο ξεναγνίσει θοαιδευτή...

Ο δόν Πέντρο ντε Γκιόμπαρ βρισκόταν ξεπαυμένος σ' ένα κρεβάτι με βελούδα και μετάξι, μέσα στη σκηνή του, που ήταν στολισμένη μ' άντανταστή πολυτέλεια.

Κότταζε μαζουά κι' όνειροπόλοσε. Κάθε μέρα ήπιε ένα επί όφες δισόλινες άκνιγες, συλλογίζόμενος, συλλογίζόμενος διακόζω. Οι φίλοι του δεν τόν άναγνίζαν πλιά. Τόν τελευταίο καιρό είχε μεταβληθεί έντελώς και ήταν πάντα δισόθυμος, πάντα θλιμμένος.

Ο πιστός του έπαιχτός, καθισμένος σε μια γωνία, τόν κούτταζε με πόνο και οίκτο. Απ' καιρό προσπαθούσε να μάθει το μυστικό τού κυρίου του, χωρίς να τ' κατορθώνη ποτέ. Τού είχε πρόσφέρει πολλές και μεγάλες ύπηρεσίες κι' έπειδή μπορούσε να τού μάλη έλευθερα, τόν φώτισε στο τέλος:

—Τι κρύβεις απ' τόν πιστό σου ύπηρετή, αγαπημένη μου άφέντη; Μήπως τώρα, γεμάτος θλίψη, ηγαίνεις πάντα στη μάχη κι' άφου καταπορηνίσεις τούς έχθρους, πάλι περιμένεις ξεναγνίσεις στο στρατόπεδο. Τι έχει λοιπόν ή άφέντη σου και δεν άνθίζει πλιά το χαμόγελο σ' ότα εύγενικά σου χείλη;

Ο κόμης έμεινε άρετή ώρα σιωπηλός κι' έπειτα είπε:

—Αυτό που μου συμβαίνει είναι καταπληκτικό και τριμερό. Όπου ηγαίνω, ένα χέρι μαζού και λευκό με παρακολούθει και με προστατεύει. Στην άσχη νόμωξεί τ' άφέντη μου περί όρθωμάτων, μα σιγά-σιγά ή άπαισία αυτή ήγισσε το μυαλό μου. Τώρα με κατέχει όλόκληρο. Είμ' ένας δαίμονας που με καταδιώκει ή μάλλον ένας άγγελος που με προστατεύει, γιατί πάντα το χέρι αυτό που κάνει καλό... Άκουσε να δεις...

Την ήμερα που νικήσανε τόν Μανριτάσο 'Αλ Τζαφάρ, το άλογο μου, νασιόμω, με πάρεψε προς τις έχθρικές γουαμές. Δεν μπορούσα πλιά να τ' συγκαταστήσω και μ' όδηγούσε κατ' ένδειαν προς τ' θάνατο. Τα χαλινάρια μου είχαν ξεφύγει και είχε σταθεί αδύνατο να τ' ξαναπιάσω. Τα βέλη έπαιγαν σάν βροχή όλόγυρα μου... Έξαπτό λόγγες με περιέμεναν για να με ταντήσουν, όταν έβγαμνα είδα ένα λευκό μαζού χέρι ν' άρσισι τα χαλινάρια του άλογου μου, να τ' άναγνίζω κι' αχνη μεταβολή και να με όδηγεί στις γουαμές μας, γλιτώνοντάς με έπ' απ' τ' θάνατο. Το ίδιο βράδυ, όταν έβγαμνα να κοιμηθώ, το ίδιο χέρι ήρθε και τράβηξε τ' παρατετάσματα τού κρεβατιού μου. Το ίδιο χέρι άζώμια άπομύαζαν απ' το στήθος μου ένα έχθρικό βέλος που θα με τραπούσε στη μάχη της Γρανάδας. Το χέρι αυτό το ξεναγνίδα πολλές φορές άζώμια. Το βλέπω διακόζω. Νά, αυτή τη στιγμή άκουμαίτε στον όμο μου για να μ' ενταραστήση για στα λέω. Έπ'όθεν τ' βλέπετε βέβαια. Έγώ όμως αίσθανόμια τ' χάδια του. Νά το!... Νά το!... φώναζε ο κόμης και σπρώχνει όρθιος τραμυζόμενος.

Λόγρια κυλούσαν σ' ότα ήλιορηνά μύγωνα. Το ίδιο χέρι άζώμια άπομύαζαν απ' το στήθος μου ένα έχθρικό βέλος που θα με τραπούσε στη μάχη της Γρανάδας. Το χέρι αυτό το ξεναγνίδα πολλές φορές άζώμια. Το βλέπω διακόζω. Νά, αυτή τη στιγμή άκουμαίτε στον όμο μου για να μ' ενταραστήση για στα λέω. Έπ'όθεν τ' βλέπετε βέβαια. Έγώ όμως αίσθανόμια τ' χάδια του. Νά το!... Νά το!... φώναζε ο κόμης και σπρώχνει όρθιος τραμυζόμενος.

—Ο φτωχός μου κόμης τρελλάθηκε!...

Η Σεβίλλη ήταν επί τέλους έλευθερη. Ο βασιλεύς δόν Φερνάνδος είχε διώξει απ' αή τους Μανριτάνους χωρίς στην άνδραση τών κομητών του, τών έπαιχτών του και τών στρατιωτών του. Για να γιορτάση αυτή τη νίκη, είχε έπαιρνη σε διακόζω έμπόρους να στήσουν τις παρτέλαι τους γύρω απ' το στρατόπεδο του. Όλοι γιέντοσαν και διακοζούσαν κα μινάμια ο κόμης ντε Γκιόμπαρ περιεφάνων θλιμμένος και σεφετόσαν. Έβγαμνα άζώμιστη κοντά του το παθητικό τραγοδι ένός τραδαφών, που έλεγε τα έξης:

«Η νέα κοπέλλα είχε ένα φίλο, που της όρκίστηκε πως θα την αγαπάει αιώμια. Για να πενήνη τ' χείλη της κι' ότα άλλο έννοιωμύσε, πέραςε στο δαχτυλίδι της το δαχτυλίδι τών άρσενων. Έπειτα έφυγε για τόν πόλεμο και την έχασε.

Γυναίκες, μη πιστεύετε ποτέ στους όρκους τών έρωτευμένων. Μιά μέρα ή νέα κοπέλλα κατάλαβε πως ο άγαπημένος της της είχε πει ψέμματα. Δεν ήταν ένας ταπεινός έπαιχτός, όπως της έλεγε, μα ένας μεγάλος και τρηνός άρχοντας. Τότε από τη λύπη της ή φτωχή μικρούλα μορδώνηκε και πέθανε.

Γυναίκες, μη πιστεύετε ποτέ στους όρκους τών έρωτευμένων... Την έπαιγαν τ' μικρούλα στο νεκροταφείο. Μα όταν ή φιλενάδες της πήγαν στον τάφο της λουλούδια, είδαν πως το χέρι της τ' στολισμένο με το δαχτυλίδι τού άρσενου, έβγαμνα έπ'όθεν τ' φέρετρο. Το ξαναβάλαν πάλι μέσα στην κάσα, μα το χέρι άναβήθηκε πάλι έξω... Γυναίκες, μη πιστεύετε ποτέ στους όρκους τών έρωτευμένων!...

Ο δόν Πέντρο, καθώς άκουγε το τραγοδι αυτό, έννοιωθε την καρ-

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΡΩΣΣΟΥ ΠΟΗΤΟΥ ΚΡΥΛΩΦ

Ἀπὸ μικρὸς στὴ φτώχεια καὶ στὴ δυστυχία. Πῶς ἡ μητέρα του τὸν ἔκανε ν' ἀγαπήσῃ τὰ γράμματα. Ὁ Κρυλῶφ δικαστικὸς γραφεὺς. Ὁ θάνατος τῆς μητέρας του. Τὸ πάθος τῆς χαρτοπαιξίας. Ἡ διάφορες ἐργασίες τοῦ Κρυλῶφ. Ἡ κλασικὴ τερπελία του. Χαρτινωμένα ἀνέκδοτα. Πῶς ἔμαθε ἀρχαία Ἑλληνικά. Ἡ δὺς μεγάλες μανίες του. Πῶς πέθανε ἀπ' τὴν πολυφαγία, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΝΑΣ ἀπὸ τοὺς πρὸ ὀνομαστοὺς σατιρικοὺς ποιητὰς καὶ μυθογράφοις τῆς Ρωσίας, εἶνε καὶ ὁ Ἰβάν Κρυλῶφ, ὁ ὁποῖος γεννήθηκε στὰ 1768 στὴν Πετρούπολι.

Ὁ Κρυλῶφ γνώρισε τὴ φτώχεια καὶ τὴν δυστυχία, γιατί ἀπὸ πρῶτον μικρὸς ὁ πατέρας του, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀξιωματικὸς τοῦ Τσαρικοῦ στρατοῦ, πέθανε διὸ χρόνιαν μετὰ τὴ γέννησίν του καὶ ἡ μόνη κληρονομία ποὺ τοῦ ἄφησε ἦταν λίγα βιβλία.

Εὐτυχῶς, ἡ μητέρα τοῦ ὄφρανο, μιὰ γυναίκα μὲ πολλὰ καλὰ αἰσθήματα, πρῶτοντι δὲν μόνον νὰ τοῦ δόσῃ ἀνατροφήν, ἀλλὰ καὶ νὰ τοῦ ἐμπνεύσῃ ζῆλον πρὸς τὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα ἄλλως τε ἀγαποῦσε πολλὰ καὶ ὁ ἴδιος.

Ἐν τούτοις, γιὰ νὰ ἐρεθίσῃ ἀκόμα περισσότερο τὴν ἐπιμέλειάν του, τοῦ ἔδινε ἕνα ὀρισμένον χρηματικὸν ποσὸ ὅς δόγητο, ὅταν μάθαινε καλὰ τὰ μαθήματα του. Ἔτσι ὁ Ἰβάν ἔπαιζε μὲ τὰ μύθους στὸ διάβασμα.

Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἡ μητέρα του δὲν ἱστοροῦσε νὰ ἐπαρκεσθῇ ἡ ἴδια στὴ συντήρησιν τοῦ παιδιοῦ, ὁ Ἰβάν ἀπὸ πολλὰ μικρὰς ἄρχισε νὰ ἐργάζεται καὶ σὲ ἥλικία μόλις δώδεκα ἐτῶν, κατορθώσας νὰ διορισθῇ γραφεὺς σ' ἕνα ἐλασχαζικὸ δικαστήριον.

Ἀλλὰ καὶ ὕστερα ἀπ' τὸ διορισμὸν του, ἡ οικονομικὴ θέσις τῆς οἰκογενείας του δὲν ἐκατένευρε καθόλου, γιατί ὁ μισθὸς ποὺ ἔπαιρνε ἦταν πολὺ λίγος.

Ἐπεὶ ἀπ' αὐτὸ, ἡ χίρα, ἡ ὁποία οὔτε σὺνταξι εἶχε, οὔτε κανένα ἄλλο εἰσόδημα, ἀπεχάρησε νὰ πᾶν τὸ γινὰ τῆς καὶ νὰ πᾶν στὴν Πετρούπολιν γιὰ νὰ τοῦ δοθῇ δουλειά.

Πρὶν ὁμοῦ πραγματοποιήσων τὸ ταξίδι τοῦτον αὐτὸ, ἡ χίρα Κρυλῶφ πέθανε... Τότε ὁ Ἰβάν, ὁ ὁποῖος ἦταν πρῶτον

διὰ τοῦ νὰ σφίγγεται δόλωνα, εἶχε γίνῃ πελιδνὸς, σταγόνες ἰδρωτὸς κυλοῦσαν ἀπ' τὸ μέτωπόν του, τὰ χέρια του ἔτρεμαν.

— Ἀπὸ ποῦ μένος εἶσαι; ρώτησε τὸν τριβαδούρο μὲ ρωμὴν ἀσπρηγίαν καὶ πινυμένην.

— Ἀπὸ τὴ Σόρια ἀνέτην.

— Καὶ ποῦ τὴν ἀκούσας αὐτὴ τὴ ρομάντζα ποὺ τραγουδοῦσε;

— Στὴν πολιτείαν ποὺ θρῆσκεται ὁ πύργος σου, ἀνέτην. Εἶνε ἡ ἱστορία ἐνὸς ἀργοναυτοῦ ποὺ δὲν κράτησε τὸ λόγο του. Μήπως τὸν ἔξερες;

Ὁ δὸν Πέντρο ἀποκαταστάθηκε χωρὶς νὰ πῇ λέξι.

Καθὼς ἐβάρδιζε, ξαναθυμῶνταν τὸ στενὸ δρομίσκι, πλὴν στὸ ποτάμι, κάτω ἀπ' τὴ δειντοφύνην βοσκωτάλας, στ' αὐτὰ τὸν ἀντιχρόνον ἀκόμα τὰ γλῆκα λόγια τῆς Μαργαρίτας.

Ὅταν τελείωσε ὁ πόλεμος, ὁ δὸν Πέντρο, ξαναγίνεσθαι θριαμβεύτης μαζὺ μὲ τοὺς στρατιώτας τὸν στὴν κομητείαν του. Στὸ πέρασμα του, ὁ λαὸς ἔβγαζε κραυγὰς χαρᾶς. Ἐπὶ κεφαλῇ τὸν στρατιωτῶν τὰ παιδάκια, προηγούμενα ἀπ' τοὺς μοναχοὺς, ἀλάλουν.

Ὅταν ὁ στρατὸς ἐπέραςεν ἀπ' τὴν ἐκκλησίαν, οἱ πατᾶδες φροντίζαν τὰ πολυτέλη τῶν ἄμμου, ἐνθιθῶσαν μαζὺ του καὶ πῆραν τὸ δρόμὸν τοῦ κομητηρίου, ἀντὶ νὰ πάρουν τὸ δρόμὸν ποὺ πῆγαινε στὸν πύργον. Τὸ πλῆθος οὐκ ἀναδύοντο τοὺς ἀκολούθησε.

Στὴν εἰσοδὸν τοῦ κομητηρίου, ὁ κόμης ἀφίπτευσεν καὶ ἀκολούθωντας τὸν ἐπίσκοπον, περιτοιχομένους ἀπὸ τοὺς ὑποτέλεις του εὐγενεῖς, τράβηξε κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν τάφον τῆς Μαργαρίτας.

Τὸ μικρὸ λευκὸ χέρι, στολισμένον μὲ τὸ δαχτυλίδι τῶν ἀρραβάνων, ἦταν κομρασμένον ἔξω ἀπ' τὸ φέρετρο. Ὁ κόμης ἐλπίσασεν, πῆρε τὸ χέρι τῆς πεθαμένης, τὸ χέρι ποὺ τὸν εἶχε προστατέψῃ στὸν πόλεμον, ἔε κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν τάφον τῆς Μαργαρίτας.

Ὅταν τελείωσε ἡ τελετὴ, τὸ μικρὸ λευκὸ χεράκι, ἔσφιξε γιὰ στερεὴν φορὰ τὸ χέρι τοῦ Γκομάρι καὶ ξαναμπήκε μεσὰ στὸ φέρετρό του γιὰ πάντα...

UBALD LACAZE

εἰκοσι χρόνων, ἀποφάσισε νὰ ἐργασθῇ μὲ ὅλες τὸν τίς δυνάμεις γιὰ νὰ βελτιώσῃ τὴ θέσιν του.

Ἀφῆκε λοιπὸν τὴ δουλειὰ ποῦχε καὶ ἡ ὁποία τοῦ ἔδινε μοναχὰ εἰκοσιπέντε ρούβλια τὸ μῆνα, γιὰ νὰ ἀφοσιωθῇ στὴ φιλολογία ἀποκλειστικά. Συγχρόνως ἐξέδωσε καὶ τρεῖς ἐφημερίδες.

Δυστυχῶς ὁμοῦ, ὁ Κρυλῶφ, ὅπως καὶ πολλοὶ ἄλλοι μεγάλοι Ρῶσοι συγγραφεῖς, εἶχε τὸ πάθος τῆς χαρτοπαιξίας, ποὺ δὲν τὸν ἄφινε νὰ προκομῇ. Εἶχε συνάφει μεγάλην χρεὴ καὶ ἐπειδὴ συγχρόνως εἶχε χρεωκοπήσῃ καὶ ὡς διευθυντὴς ἐφημερίδος, ἀναγκάστηκε, κατὰ τὸ 1800 νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴ δημοσιογραφίαν καὶ νὰ δεχθῇ τὴ θέσιν οἰκοδιδασκάλου στὸ σπίτι τοῦ διοικητοῦ τῆς Ρίγας, Γαλιτίν. Μετὰ διὸ χρόνιον ὅχι μόνον ἄφησε καὶ τὴ δουλειὰ του αὐτὴ καὶ φεύγοντας ἀπ' τὴ Ρίγα, πῆγε στὴ Μόσχα. Ἀπὸ τότε, μορφοῦσε νὰ ποῦμε, ἄρχισε κυρίως ἡ φιλολογικὴ του δράσις μὲ τὴ δημοσίευσιν τῶν πρώτων του μύθων.

Κατόπιν γίνεσθαι στὴν Πετρούπολιν καὶ ἔδωκε στὸ θέατρον τρία δράματά του, τὰ ὁποῖα ὁμοῦ δὲν εἶχαν καὶ τόση ἐπιτυχία. Στὰ 1808, βλέποντας ὅτι μὲ τὴ φιλολογία δὲν μποροῦσε νὰ θῇ τὸν νομὸν του, κατόρθωσε νὰ διορισθῇ ὑπάλληλος στὸ Νομισματοκοτεῖον. Τότε κατορθώσας νὰ συνέλθῃ κάπως οικονομικῶς καὶ ἥσυχος πρῶτον, ἐδημοσίευσεν εἰκοσιτρεῖς ἐμμετρικοὺς μύθους, ὁ ὁποῖος ὄχι μόνον ἐστερέονταν τὴν φήμην του, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀνοίχεν διὰ πλάτος τὴς πόρτης τῶν ἀριστοκρατικῶν σαλόνων.

Ὅταν στὰ 1812 ἰδρῆσθαι τὴν Πετρούπολιν ἡ Αὐτοκρατορικὴ Δημοσία Βιβλιοθήκη, προσέφεραν στὸν Κρυλῶφ τὴ θέσιν τοῦ βοηθοῦ διβλιοφύλακος.

Ἔτσι ὁ Κρυλῶφ, ἀπὸ τοῦ 1812 μέχρι τοῦ 1841 ἔγραφε κυρίως μύθους καὶ δὲν ἐγκατέλειπε τὴ θέσιν του στὴ Βιβλιοθήκην παρὰ λίγων καιρῶν πρὶν ἀπ' αὐτὸν τὸ θάνατόν του.

Ἀλλὰ καὶ τότε ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος Α', ἐξασφάλισε ἐντελὸς τὰ γιγναιέα τοῦ ποιητοῦ, γιατί τοῦ ἀπένευμε σύνταξιν ἀμετά γεννάδας.

Ὁ Κρυλῶφ σ' ὅλην τὴν τὴν ζωὴ διακρινόταν γιὰ τὴν... τερπελίαν του. Μοναχὰ τοὺς μύθους του ἔδωκεν μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιμέλειαν. Γιὰ τὸν Κρυλῶφ, διηγούνταν καὶ τὰ ἐξῆς ἀνέκδοτα:

Σὲ μιὰ φιλολογικὴ ἐσπερίδα, ἀφ' οὗ προσκαλεσμένοι... ἀκούσαν διςανασχέτοντας μερικὰ ἀνόητα ποιήματα τοῦ οἰκοδιδασκτοῦ. παρασάξαντες καὶ τὸν Κρυλῶφ νὰ τοὺς διαβάσῃ κανένα διὰ τοῦ μύθου. Ὁ Κρυλῶφ δέχτηκε τὴν παράκλησιν τοῦ καὶ τοὺς ἀνέγνωκε ἕνα ἀποσπασμὸν μύθου του, ὁ ὁποῖος δὲν ἦταν ἄλλο παρὰ μιὰ σάτυρα τοῦ οἰκοδιδασκτοῦ, καὶ ὁ ὁποῖος τελείωνε μ' αὐτοὺς τοὺς στίχους:

Καὶ τὰ περὶ καὶ οἱ στίχοι σου εἰν δίκως νοὺ καὶ γνώσι, καὶ δὲν ἀείδουν, φτωχέ, ἀλλομένο, οὔτε ροδόν!

Φωνικά, ὁ προσκαλεσμένος καὶ αὐτὸς ἀκόμα ὁ οἰκοδιδασκτοῦς ἔσκαψεν στὰ γέλια, μὲ τὸ αἶθρον αὐτὸν περιγυῖα.

Ἀλλὰ μιὰ φορὰ ἐτιγχε σὲ μιὰ συναναστροφῇ νὰ γίνῃ λόγος γιὰ τὸν Ὀμηρον, καὶ ἐπειδὴ ὁ Κρυλῶφ ἐξέφερε σχετικῶς μερικὰς παρατηρήσεις, ὁ συνάδελφός του Γινέδης τοῦ εἶπε ὅτι, ἐφόσον δὲν ἔξερε ἑλληνικά, δὲν μποροῦσε νὰ ἐκφέρῃ κρίσεις γιὰ τὸν Ὀμηρον.

Ὁ Κρυλῶφ παρατήρησε ἀπ' αὐτὴ τὴν παρατήρησιν τοῦ φίλου του καὶ στοχασάμενος μαζὺ του ὅτι πολλὰ γρήγορα δὲν μποροῦσε νὰ διαβάσῃ τὸν Ὀμηρον στὸ πρωτότευον. Παράγματο, ὅστερ ἀπὸ διὸ χρόνιον ὁ ἀγαθὸς Γινέδης ἔβρινε ἐκπληκτὸς ἀπὸ τὴν πρόδοον ποῦχε κάμει ὁ πεισματάρης φίλος του στὴν ἀρχαία ἑλληνικά.

Μέσα στὰ διὸ αὐτὰ χρόνια ὁ Κρυλῶφ εἶχε ἀγοράσῃ ὅλους τοὺς ἀρχαίους Ἑλλήνας κλισσοποιούς, τοὺς ὁποῖους μελετοῦσε καὶ διάβαζε μὲ ἐνδοκίαν κάθε βράδιον τὸν κρηβάτιν του.

Ὁ Κρυλῶφ εἶχε διὸς μανίες: ἀγαποῦσε πολλὰ τὰ περιστερία καὶ ἠθέλει νὰ περιτριφυῖται σέ... πυρκαϊᾶς. Δοκίμασε μάλιστα φοβερὴν στενοχωρίαν, ὅσας ἔχανε τέτοια βενιαμίν.

Στὰ 1838 οἱ φίλοι τοῦ ποιητοῦ γιόρτασαν μεγαλοπρεπῶς τὴν πεντηκονταετηρίδα του, καὶ ὁ θαυμαστής του, δοῦξ Βιαζέμσκι, τοῦ ἀφιέρωσε ἕνα ποίημα, ποὺ στὸ τέλος κάθε στροφῆς, εἶχε τὴν ἐποδὸν:

Μὲ τὴν ἀγαπημένην σου γυναῖκα νὰ ζῆτε εὐτυχεῖς, παπῶ Κρυλῶφ!

Ἡ ἐπωμικία ἐπαλοῦσε, τὴν ὁποία ἀπένευμε ὁ δοῦξ στὸν ἐραστὴν αὐτὸν τῆς μουσῆς, τοῦ πῆγαινε τόσο καλὰ, ὥστε ἔκτοτε τοῦ ἔβρινε.

Ὁ Κρυλῶφ στὰ 1841 παρατήρησε ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Βιβλιοθήκης καὶ ἐγκατεστάθηκε τὴν Βασιλειοπολιν, ὅπου πέθανε σὲ ἥλικία 77 ἐτῶν. Ὁ θάνατός του προήλθε ἀπ' τὴν ὑπερβολικὴν του λαίμαργον καὶ συγκεκομμένους ἀπὸ μερικὰς ψυτῆς ἀγνοήτους, τίς ὁποῖες εἶχε φάει τὴν προηγούμενην μέρα, καὶ τίς ὁποῖες δὲν μπόρεσε νὰ χωνέγῃ...

ΣΗΜ. «Μπουκέτος». — Οἱ μύθοι τοῦ Κρυλῶφ ἔχουν μεταφραστῇ πρὸ ἀποτίτας σὲ εἰδίον, σὲ μικτὴ δημοτικὴ, ἀπὸ τὸν ρωσομαθὲ λόγιον Π. Α. Ἀξίωτι.

